

עין משפט‏¹‏
גר מצוה‏²‏

כג:

אלו מציאות פרק שני בבא מציעא

בבא מציעא

מחרוזות של דגים הרי אֵלּוּ שָׁלוּ. וה"ה מחרוזות של צפר כדלמנר בתוספתא (פ"ב) וא"ת והא אמר צפ' גיד הנשה (חולין דף נה: ושם ד"ה צפרחיס) אל תהא שוטה צפר צפרחיס הוי סימן וי"ל גצי צפר שנמעלס מן העין הקילו טפי ו"לדאן הלכה כרצ מדפריך (שם) ורצ היכי אכל צפרא

משמע דאנן שפיר אכלינן:

מדמשקל הוי סימן מדה ומנין נמי הוי

סימן. משמע דמדה עדיפא וא"ת והא אמרי' (לקמן דף כח.) ינתן לאומר משקלותיו ולא לאומר מדת ארצו ורחבו משמע דמשקל הוי סימן טפי וי"ל דה"מ צגגד דאין דרך לשקול התם ודאי משקל עדיף:

חביות שָׁל יין ושל גרוגרות הרי אֵלּוּ שָׁלוּ. אע"ג דתנן

(לקמן דף נד:) מלא פירות צכלי חייב להכריז משום סימן של הכלי הכא רגילות הוא דכל החציות שזין וא"ת מדת היין להוי סימן וי"ל שהחצית מלאה וכל החציות שזין אכל אס אין החצית מלאה יהא סימן לומר כמה יין יש בו:

אתלתא קרנתא. וא"ת דרצ אמר צפ' אין מעמידין (ע"ז דף נט: ושם) חצ"ת אסור צחותס אחד ושמואל נמי לא פליג עליה אלא צחלב אכל צפר יין ומכלת מודה ומפרש ר"ת דהתם מיירי בישראל חשוד וכן משמע דמיירי התם לעיל צחצר ועס הארץ וישראל חשוד לא מרתת כמו נכריה):

ברשום. שכל צעל הצית עושה רשימתו משונה משל צבירו והוי סימן צרייתא צלא רשימה: **אב"י** אמר. אפילו רשוס לא הוי סימן אחר שנפתחו האוצרות שצעל הצית אחד מוכר להרצה חנוונים וכולס רשומיס צענין אחד ופרש"י אינו נראה:

במסכת. וא"ת והאמר (קדושין דף ג.) ושננתם שיהו דצרי תורה מחודדין צפין שאס ישאלך אדם אל תגמגס ותאמר לו אלא אמור לו מיד וי"ל דהיינו דוקא צאדם הכא לשאול דין או הוראה או להתלמד אכל הכא שצא לנסותו אס יודע מותר לשנות ולומר לא למדתי זה:

בפוריא. אין רגילות שיטאלוהו כפירוש רש"י אס שימש מטתו אלא אס צעל קרי היה ולא צא צצית המדרש וטאלוהו למע לא צא ישנה ויאמר שחולה היה או שאר אונס אירע לו אי נמי טאלוהו שצבט על מטתו זו לא יאמר לו כן פן יראה צה קרי ויתגנה:

באושפיזא. אס טאלוהו אס קצלוהו צצכר פנים יפות יאמר לא כדפירש רש"י דלמרינן צצכרין (דף נח.) מצרך רעוו צקול גדול ו צצכר השכס צצצב קללה תחצב זן וא"ת והא למרינן צצרכות (דף נח.) אורח טוב אומר כל מה שטרח צעל הצית לא טרח אלא צצצילי וי"ל דהתם מיירי צין צני אדם מהוונגיס והכא צין צני אדם שאינס מהוונגיס והא דלא חציצ הכא מותר לשנות מפני דרכי

שלוס כדלמרינן פרק הכא על יצמתו

כו א מיי פט"ו מהל' גזלה ואצדעה הל' ו טוש"ע ח"מ סי' רצב סעיף ג וסעיף ו:
בב ג ד מיי שם פ"ג הל' ה סמג עשין עד טוש"ע ח"מ סי' רצב סעיף ג וסי' רצו סעיף ז:
בב ה מיי שם פט"ו הלכה יא סמג שם טוש"ע שם סי' רצב סעיף ח וסעיף טו:
ל ו מיי שם הלכה ו עשין צהצנות וצמגיד משנה טוש"ע שם סעיף ט צהג"ה:
לא ז מיי שם הל' יא טוש"ע שם סעיף ט:
לב ח מיי שם הלכה ט ועשין צהצנות וצמגיד משנה טוש"ע שם סעיף ט צהג"ה:
לג ט י מיי שם פ"ד הלכה יג סמג שם טוש"ע שם סעיף כא:

רבינו חננאל

מחרוזות של דגים דלית בהו סימן לא במדה ולא בשקל ולא בקשריה ולא מצאן בקשריה הציצידין וצמגינא דשזין כלומר וצמגידין משום סימן של הכלי הכא רגילות הוא דכל החציות שזין וא"ת מדת היין להוי סימן וי"ל שהחצית מלאה וכל החציות שזין אכל אס אין החצית מלאה יהא סימן לומר כמה יין יש בו:

הוי סימן וכן הלכה. (מסובריא דנשייתא) א. כסוי הקנקנים כשהוא מודרך וטחוי בטיט נקרא רשום. כשהוא מורופך נקרא מצוף מלשון ציפה. ואסקינן בה אידי ואידי ברשום ומתניא דקתני הרי אלו שלו לאחר פתיחת האוצרות שהכל כשזון באוצרות כשזון רשומינן כן מצאין אותו והכל ענין אחד הן כי הא דר' יעקב בר אבא אשכח דחיתא דחמרא אחר פתיחת האוצרות ואמר ליה אב"י זיל שקול לנפשך. סוגיין דשמעתא מקום לא הוי סימן. פי' כופרא אצטלע פי' מהסם מדרקק על עצמו מליגע בו כיצוא בו בהאשה שנתאלמנה (דף כ ע"ב) חזיה רב אשי לרב כהנא דהוה קא מהסס א"ל מי סברת עלך משכנא ומתיירא מן העבירה. ואמר רב להווא גבא אין בו איסור אם רצונו חלקיהו עם חזיא ברי כלומר אין בו איסור. פי' קרח בהו חילפי צמחו בו עשבים הנקראים חילפי והון קמשונים שצומחין כדמיים כלומר מזמן רב

א) נאלה דל"ל מסובתא דתימא' ועי' צמיון ערך צכר ה'.

מסורת הש"ס

א) [לעיל כ: לקמן כה:];
ב) רש"ל א) [עיי' חוס' יצמות קטו: ד"ה אחרמיון, ד) [צילה כת]. חולין נה:];
ג) [לקמן כה:];
ו) [עיי' חוס' קדושין ג' ד"ה אלו, ו) [עיי' מהר"ם ופר"ח סי' סג ס"ק ג צ"ד, ח) [ועיי' חוס' ע"ז דף נא ד"ה אמר רב], ט) [הר"א מהר"ם ועי' שם, י) פי' שמשכים צצכר לצרכו או צצצב קללה תחצב לו לצעמ"צ. רש"ל,

הגהות הגר"א

[א] גבי מלא כסף ונחשת גסטרין של אבר וכל ממי מתכות. דל"ל (ועיי' רא"ש ועי' רש"י לקמן כ"ד צ' צממני ד"ם מלא כו:);

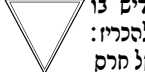
לעזי רש"י

פלגין"ן [פלגין"א]. כסלים (השרורים הפנימיים של הדיך סמך ללילה). אורטיז"א [אורטיא"שן. סרפדים.

מוסף רש"י

ליהוי קשר סימן. שש קשרים שאינן דומין זה לזה ויאמר קי וכן הוא עשוי (ועיי' ב.). מוחרך לה אתלת קרנתא. כשהיה מנהל הצפר היצמו היה רגיל לנשות כל חמיכה צעלט שלג קרעת, וכבר היו ממכין אנשי צמו שזו היה סימן שלו (ביצה כח.). א: מוסם סימן שלג יצגבו מנהל אנשי צמו צמו (חולין צא:). בטביעות עינא. כיון שאמר אלי מסיכה, אף על פי שאינו נותן בה סימן (שבת קיד.).

רבינו חננאל (המשך) הוא (מוטב הוא) [מונת] הנה בזה המקום ואלה הנהגות הבעלים: **מתי' ו'** יהודה אומר כל דבר שיש בו שנינו חייב להכריז כיצד יציגול ובתוכו חרש וכו' פי' יציגול של דבילה מאי כלי אנפוריא כלים חרשים שלא שבעתן העין כלומר לא עיין בהן הרבה ולא שבעה עינו בראייתם לפיכך אינו מכירן ושמועה זו בכלים שאין בהם סימן אם שבעתן עינו ומכירן ידיעה ברורה מהדרינן להו לצורבא מרבנן בטביעות עינא והני מילי בצורבא מרבנן דלא משני בריבוריה אבל בהני תלת מילי במסכתא שקראה ואמר איני יודע אותה כי לא קריתיה כגון זה לא מחזקינן ליה בשקרי דעבד כרבנן דאמרי לעולם למד לשונך לומר איני יודע וכן בפוריא אם יאמר לך לא שימשתי וכי לא ישנה אשתי אצלי

צמגינא דשזין. כבר נהגו הציידין לחרוז צמגינן הזה צחרוז אחד: **וגסטרין** של אבר. צצרי חמיכות של אבר: **שיזיון משקלותיו**. שיאמר משקלו ויזיון האמת: **צמסקאל דשזין**. שנהגו הטבחים לעשות החמיכות צמסקל הזה: **חסיכה גופה סימן**. יאמר מאצבר פלוני היה: או **דרפקא**. צואר שמעתי. ומשום רצי יחזק צר' מנחם שמעתי דדפקא פלנק"ן מקוס שדופק כשהוא יגע: **חסיכות דג חייב להכריז**. קא ס"ד כשאין צהן סימן והחמיכה גופה סימן או מאכל הראש או מן הזנב: **ודג נשוד**. זהו סימן שלו: **הכא צמאי עסקינן**. דקתני חמיכות דג חייב להכריז: **צדאינא סימנא צפסקא**. שלא נחמכה כדרך החומכין: **כי הא דרצה**. כשהיה שולח צפר לאשתו ציד נכרי: **מחזק לה אסלס קרנפא**. עושה החמיכה צב ג' קרנות כזה: **דומיא דדג נשוד**. דיש צו סימן: **מסני'** דחייב להכריז: **צצפוס**. חציפותיהס של חרס היו וגפינן אותס צמגופת חרס ושוקינן טיט צצצב לדצק המגופה שלא ילא ריח היין וצימי שצט או ניסן שמוכרין צעלי צמס חציות לחנווני כעשר או כט"ו יחד נוטלינן מגופותיהס וטועמינן את היין ומחר וסותמו וטח צו טיט צצצב המגופה והוא קרוי רושס ונושאן החנווני לציתו. ומתמטינן צצצית רשומה ויהיו סימן שיש רושמינן ויש שנושאין אותה פתוחה למוכרה מיד: ופרקינן **מכלל דצרייתא**. דקתני הרי אלו שלו צפתוחה קמני צתמניה פשיטא דהא אצדיה מדעת היא שהניחה פתוחה וכל שקציס ורמשים ונחשים שותיס הימנה: **צמאיף**. שהניח מגופה עליה ולא שרקה צטיט סימן ליכא ואצדיה מדעת נמי ליכא: **קודס שנפסחו האוצרות**. שעדיין לא הגיע זמן מוכרי החציות ויחד צעלמא הוא דעציד הוי רושס סימן: **צנקאפ דנהרא**. והיין צא לעיר צספינה והלוקמינן מפנין הספינה ומניחו על שפת הנהר ונושאין אחת אחת ופעמיס ששוכס: **איכא דאמרי כו'**. נפקא מינה דאפי' כוון ואמר מקוס מושצה מסוס לא הוי סימן: **כופרא**. ופת דצב שאין צו סימן הוי: **מחפס**. לשון לא מחפס (דברים ה.). מגמגס דצצר ולצו נוקפו: **דקדחו ציה חלפי**. אורטיז"א צלע"ג גדלו עליה. ש"מ מימיס רציס היה שס וכצר נושאס הצעלים: **שלא צצצפס**. עדיין לא הורגל צצאייתן ומשמישן שיהא מכינן יפה. ולשון אנפוריא נוטריקון אין פה רחיה: **נפקא מינה כו'**. וכגון דזה המוצען כורצא מרבצן הוא: **צמסכת**. יש צידך מסכת פלוני סדורה צגירסא או לאו ואע"ג שסדורה היא לו יאמר לו לאו ומדת ענוה היא: **צפוריא**. שימשת מטתך יאמר לאו. מדת צניעות היא: **צאושפיזא**

מאי הוי אה דלית בהו סימן כי שבעתן העין מצי להו לעולם דלית בהו סימן נפקא מינה בלאהדורי לצורבא מרבנן בטביעות עינא שבעתן העין קים ליה בגוייהו ומהדרינן ליה כי לא שבעתן העין לא קים ליה בגוייהו ולא מהדרינן ליה דאמר רב יהודה אמר שמואל יבהני תלת מילי עבידי רבנן דמשזנו במלייהו ב**מסכת** ובפוריא ובאושפיזא

מאז הוי אה דלית בהו סימן כי שבעתן העין מצי להו לעולם דלית בהו סימן נפקא מינה בלאהדורי לצורבא מרבנן בטביעות עינא שבעתן העין קים ליה בגוייהו ולא מהדרינן ליה דאמר רב יהודה אמר שמואל יבהני תלת מילי עבידי רבנן דמשזנו במלייהו ב**מסכת** ובפוריא ובאושפיזא

מאז הוי אה דלית בהו סימן כי שבעתן העין מצי להו לעולם דלית בהו סימן נפקא מינה בלאהדורי לצורבא מרבנן בטביעות עינא שבעתן העין קים ליה בגוייהו ולא מהדרינן ליה דאמר רב יהודה אמר שמואל יבהני תלת מילי עבידי רבנן דמשזנו במלייהו ב**מסכת** ובפוריא ובאושפיזא